

The Function of Police Awarening through New Media in Attracting Social Participation and Supplying the Security of Citizens: a Case Study of Tabriz City

Nosrat Ghorbaniyan

*PhD candidate in Sociology, Khalkhal Branch, Islamic Azad University, Khalkhal, Iran. (corresponding author). jscholar2020@yahoo.com

Soroush Fathi

Associate Professor of Sociology, West Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. Fathi. soroush@wtiau.ac.ir

Egbaleh Azizkhani

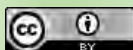
Assistant Professor of Sociology, Khalkhal Branch, Islamic Azad University, Khalkhal, Iran. azizkhani.auxh@yahoo.com

Received: 2022/09/11

Accepted: 2022/11/05

DOI:

10.22034/jpcs.2022.1270520.1137

ABSTRACT

The aim of the current research is to investigate the function of police awarening through new media and to attract social participation in providing security to the citizens of Tabriz. This research is an applied type in terms of purpose and field survey in terms of data collection. The statistical population of the research includes the citizens of Tabriz over 15 years old, which are 1,593,373 people in total. The sample size, based on Cochran's formula, was determined as 720 people by multi-stage cluster sampling. Modeling of structural equations and tests of path coefficient significance test, determination coefficient test, effect size test, model quality test, and Sobel test were used to investigate the effect of mediating variables significance using Amos software for data analysis. The results illustrate that the direct effects of the awareness variable of social networks on improving the level of public participation ($P < 0.05$, $Z = 6.878$, $Z = 0.42$) and improving the performance of the police in providing social security ($P < 0.05$) $P > 0$, $Z = 4.913$, $Z = 0.25$) are positive and significant. Furthermore, the direct effect of the variable of improving the level of public participation on improving the performance of the police in providing social security ($P < 0.05$, $Z = 10.842$, $Z = 0.74$) is positive and significant.

Keywords: New Media, Raising Awareness, Public Participation, Improving Police Performance, Ensuring Social Security of Citizens.

► **Citation (Vancouver):** Ghorbaniyan N, Fathi S, Azizkhani E. The Function of Police Awarening through New Media in Attracting Social Participation and Supplying the Security of Citizens: a Case Study of Tabriz City. *Police Cultural Studies*, 2022; 9(4): 11-21.

► **Citation (APA):** Ghorbaniyan, N., Fathi, S., Azizkhani, E. The Function of Police Awarening through New Media in Attracting Social Participation and Supplying the Security of Citizens: a Case Study of Tabriz City. *Police Cultural Studies*, 9(4), 11-21.

نقش آگاهی بخشی پلیس از طریق رسانه‌های نوین در جلب مشارکت اجتماعی و

تأمین امنیت شهروندان: مطالعه موردی شهر تبریز

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش آگاهی بخشی پلیس از طریق رسانه‌های نوین و جلب مشارکت اجتماعی در تأمین امنیت شهروندان تبریز است. پژوهش حاضر، از لحاظ هدف، کاربردی و از نظر گردآوری داده‌ها پیمایشی-میدانی به حساب می‌آید. جامعه آماری پژوهش شامل شهروندان بالای ۱۵ سال تبریز می‌شود که جمعا ۱,۵۹۳,۳۷۳ نفر هستند. حجم نمونه، براساس فرمول کوکران، ۷۲۰ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای تعیین شد. از الگوسازی معادلات ساختاری و آزمون‌های آزمون معناداری ضریب مسیر، آزمون ضریب تعیین، آزمون اندازه اثر، آزمون کیفیت الگو و آزمون سوبل جهت بررسی معناداری اثر متغیرهای میانجی با استفاده از نرم‌افزار آموس برای تحلیل داده‌ها بهره برده شد. نتایج نشان می‌دهد که اثر مستقیم متغیر آگاهی بخشی شبکه‌های اجتماعی بر ارتقای سطح مشارکت مردمی ($\beta = 0/42, Z = 6/878, P < 0/05$) و بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی ($\beta = 0/25, Z = 4/913, P < 0/05$) مثبت و معنادار است. در همین راستا، اثر مستقیم متغیر ارتقای سطح مشارکت مردمی بر بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی ($\beta = 0/74, Z = 10/842, P < 0/05$) مثبت و معنادار است.

نصرت قربانیان

*دانشجوی دکتری جامعه شناسی، واحد خلخال، دانشگاه آزاد اسلامی، خلخال، ایران.

jscholar2020@yahoo.com

سروش فتحی

دانشیار جامعه شناسی، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

fathi.soroush@wtiau.ac.ir

اقباله عزیزخانی

استادیار جامعه شناسی، واحد خلخال، دانشگاه آزاد اسلامی، خلخال، ایران.

azizkhani.aukh@yahoo.com

کلیدواژه‌ها: رسانه‌های نوین، آگاهی بخشی، مشارکت مردمی، بهبود عملکرد پلیس، تأمین امنیت اجتماعی شهروندان.

نوع مقاله: پژوهشی

صص: ۱۱-۲۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۱۴

◀ **استناد (ونکوور):** قربانیان ن، فتحی س، عزیزخانی ا. نقش آگاهی بخشی پلیس از طریق رسانه‌های نوین در جلب مشارکت اجتماعی و تأمین امنیت شهروندان: مطالعه موردی شهر تبریز. *مطالعات فرهنگی پلیس*، ۱۴۰۱؛ ۹(۴): ۱۱-۲۱.

◀ **استناد (APA):** قربانیان ن، فتحی س، عزیزخانی ا. نقش آگاهی بخشی پلیس از طریق رسانه‌های نوین در جلب مشارکت اجتماعی و تأمین امنیت شهروندان: مطالعه موردی شهر تبریز. *مطالعات فرهنگی پلیس*، ۱۴۰۱؛ ۹(۴): ۱۱-۲۱.

شناسه دیجیتال (DOI):

10.22034/jpcs.2022.1270520.113

در جهان امروز، مدیریت شهری درمورد تأمین امنیت، با چالش‌های مختلفی روبه‌رو است؛ از میان این چالش‌ها، مفهوم شهروندی، مشارکت و حقوق شهروندی هستند که امروز اهمیت ویژه‌ای یافته‌اند (گلی و همکاران، ۱۳۹۴: ۹۹). از سوی دیگر، تعامل اجتماعی افراد به فضای مجازی کشیده شده است و ارتباطات مجازی بخش عمده‌ای از دلایل استفاده کاربران از این فضا است. ارتباطات مجازی عمدتاً در قالب مفهوم ارتباطات با واسطه کامپیوتری (سی. ام. سی) درک می‌شود. دامنه این ارتباطات مجازی از ایمیل، گفت‌وگو و وبلاگ‌نویسی فراتر رفته و شبکه‌هایی برای کاربرد همه اشکال ذکر شده به منظور داشتن تعاملات اجتماعی کامل‌تر و همه‌جانبه‌تر میان افراد ایجاد شده است؛ این اشکال جدید، رسانه‌های اجتماعی نام دارند. رسانه‌های اجتماعی، رسانه‌هایی برای برقراری تعامل اجتماعی مبتنی بر پایگاه اینترنتی هستند و راهی ارزان و قابل دسترس برای دسترسی و انتشار اطلاعات از سوی عموم کاربران به حساب می‌آید. شبکه‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی تشکیل شده از اشخاص یا سازمان‌ها هستند که به وسیله یک نفر یا تعداد بیشتر کاربر به یکدیگر مرتبط شده‌اند.

دلایل اهمیت مطالعه شبکه‌های اجتماعی نه تنها به دلیل جایگاهی است که این شبکه‌ها امروز در میان کاربران اینترنت یافته‌اند، بلکه آمارها نشان می‌دهند که برخی از این شبکه‌های اجتماعی، مانند فیس‌بوک و مای اسپیس حجم بسیار بالایی از کاربران را به خود جذب کرده‌اند و این نفوذ و گسترش در زندگی روزمره این کاربران وارد شده و عملاً شبکه‌ها را به بخشی از زندگی روزانه آن‌ها بدل شده است. حتی اگر این عضویت به معنی فعال بودن این کاربران نباشد، عضویت در این ساعت‌ها نشان‌دهنده نوعی دگرگونی در تعاملات اجتماعی افراد از طریق برهم خوردن نظم حوزه خصوصی و عمومی آن‌هاست. از دیگر دلایل اهمیت مطالعه شبکه‌های اجتماعی، رشد سریع این شبکه‌ها در سرتاسر جهان است.

امروز، آمار و ارقام وقوع جرم بیانگر افزایش و پیچیده‌تر شدن انواع جرائم در جهان است. اگرچه یکی از متداول‌ترین شیوه‌های تأمین امنیت اجتماعی، استفاده از عوامل قهرآمیز است، اما به‌طور تجربی ثابت شده است که به‌رغم سریع‌الوصول بودن امنیت از این نوع، پایداری و دوام آن کم و ناچیز است. ثبات و پایداری امنیت تنها از رهگذر نهادینه کردن آن در یک جامعه، احساس مشارکت و مسئولیت عمومی در قبال امنیت اجتماعی حاصل می‌شود. در مقابل امنیت اجتماعی، ترس و ناامنی قرار دارد که در طی زمان، تأثیرات مخرب و منفی بر کیفیت زندگی دارد و منجر به مراقبت و محافظت غیر ضروری مردم از خودشان می‌شود و آن‌ها را از فعالیت‌های اجتماعی باز می‌دارد و میزان بی‌اعتمادی در جامعه را افزایش می‌دهد (عباسی‌اقدم و همکاران، ۱۴۰۰).

با افزایش جوامع شهری و درهم‌تنیده‌تر شدن آن‌ها، شرایط تأمین و برطرف کردن نیازها شکلی پیچیده‌تر یافته است. شناخت و کنترل امنیت در شهرها مستلزم نگاه دقیق و همه‌جانبه است تا از طریق آن، بتوان ابعاد گوناگون امنیت را درک و ارتباط‌های پنهان میان آن ابعاد در سطوح مختلف را کشف کرد (زیاری و همکاران، ۱۳۹۲: ۱۳۸). همچنین، آگاه‌سازی مردم نسبت به قوانین و مقررات اجتماعی، آموزش آن‌ها نسبت به چگونگی حفظ اموال و دارایی‌های خود و روش‌های مقابله با سارقین و غیره نقش فراوانی در ارتقای ضریب امنیت فردی و اجتماعی جامعه دارد. این راه‌برد در واقع حرکت و عبور از شیوه سنتی (واکنشی و مبتنی بر وقوع حادثه) به سوی شیوه فعال مبتنی بر حل مسأله است که با مشارکت واقعی مردم صورت می‌پذیرد.

اکنون، امنیت پدیده‌ای چندبعدی در نظر گرفته می‌شود که دامنه وسیعی از مفاهیم، از جمله امنیت فیزیکی-مالی، امنیت روحی-روانی و احساس امنیت نسبت به آینده را دربر می‌گیرد؛ مفاهیمی که به تدریج در زندگی مردم اهمیت قابل توجهی یافته‌اند و در تعامل با سایر وجوه توسعه اجتماعی اهمیتی مضاعف به خود گرفته‌اند.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی و از منظر زمانی، از آنجا که به یک برهه زمانی خاص مربوط است، مقطعی به حساب می‌آید. به علاوه، این پژوهش از نظر گردآوری داده‌ها، یک بررسی پیمایشی-میدانی است. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه محقق ساخته است که اعتبار آن از طریق اعتبار صوری و به وسیله متخصصان امر مورد تأیید قرار گرفت و پایایی آن با بهره‌گیری از آلفای کرونباخ محاسبه و تأیید شد. برخی پرسش‌های مطرح شده در پرسشنامه به صورت مقیاس‌های چندگویه‌ای مطرح شده است که علاوه بر بالابردن میزان پاسخ‌گویی، هم امکان شناخت مقاصد ذهنی و هم امکان سنجش متغیرها در سطح فاصله‌ای و در نتیجه امکان به‌کارگیری آزمون پیشرفت آماری را فراهم می‌سازد.

جامعه آماری پژوهش حاضر، شامل شهروندان بالای ۱۵ سال تبریز است که جمعاً ۱,۵۹۳,۳۷۳ هستند. حجم نمونه، براساس فرمول کوکران ۷۲۰ نفر برآورد شد. برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای استفاده گردید.

$$n = \frac{Nt^2 pq}{Nd^2 + t^2 pq} = \frac{370 \times (1.96)^2 \times 0.5 \times 0.5}{370 \times (0.05)^2 + (1.96)^2 \times 0.5 \times 0.5} = 720$$

یافته‌ها

نتایج آمار توصیفی حاصل از بررسی داده‌های پرسشنامه، شامل متغیرهای میانگین، انحراف معیار، چولگی، کشیدگی در جدول (۱) نشان داده شده است.

امنیت اجتماعی، چیزی نیست جز حالتی از آسودگی مردم از ترس، تهدید و اضطراب و مصون ماندن جان، مال، ناموس، هويت و اعتقادات آنان از هرگونه تهدید و تعرض است. بنابراین، پژوهش‌ها نشان داده‌اند که با مشارکت شهروندان در ایجاد ارزش، پلیس می‌تواند مزیت‌های پایدار، مانند اعتماد، مسؤولیت‌پذیری، هم‌دلی و کنش‌گری اجتماعی ایجاد کند تا زیربنای سازمان تقویت شود (ترابی و همکاران، ۱۴۰۱: ۳)

در این میان به نظر می‌رسد، با تحولاتی که تقریباً به صورت مشترک در تمامی جهان رخ داده‌است، مشارکت مردم در تمامی عرصه‌های حکومتی ضروری و در نتیجه مشارکت مردم در نظم و امنیت جایگاه والاتری یافته است، بنابراین هرچند ایجاد نظم و امنیت فلسفه وجودی پلیس را تشکیل می‌دهد، اما به نظر می‌رسد که پلیس با مشارکت جدی و فعال مردم می‌تواند به این مهم دست یابد، زیرا ایجاد نظم و امنیت، وظیفه کلیه افراد جامعه است که پلیس انحصار اعمال آن را در اختیار دارد و می‌تواند با روش‌های مطلوب به آن برسد. اما، در دنیای رسانه‌ای شده امروز، نقش رسانه‌ها در این میان اساسی و قابل تأمل است. بنابراین، فرض پژوهش بر این است که جلب مشارکت مردم در ایجاد امنیت اجتماعی به‌عنوان اساسی‌ترین هدف پلیس به کمک رسانه‌های اجتماعی قابل دسترس‌تر می‌گردد. در نتیجه، پرسش پژوهش این است که «مناسب‌ترین الگو برای تبیین نقش آگاهی‌بخشی پلیس از طریق رسانه‌های نوین در جلب مشارکت اجتماعی و تأمین امنیت شهروندان تبریز به چه صورت است؟»

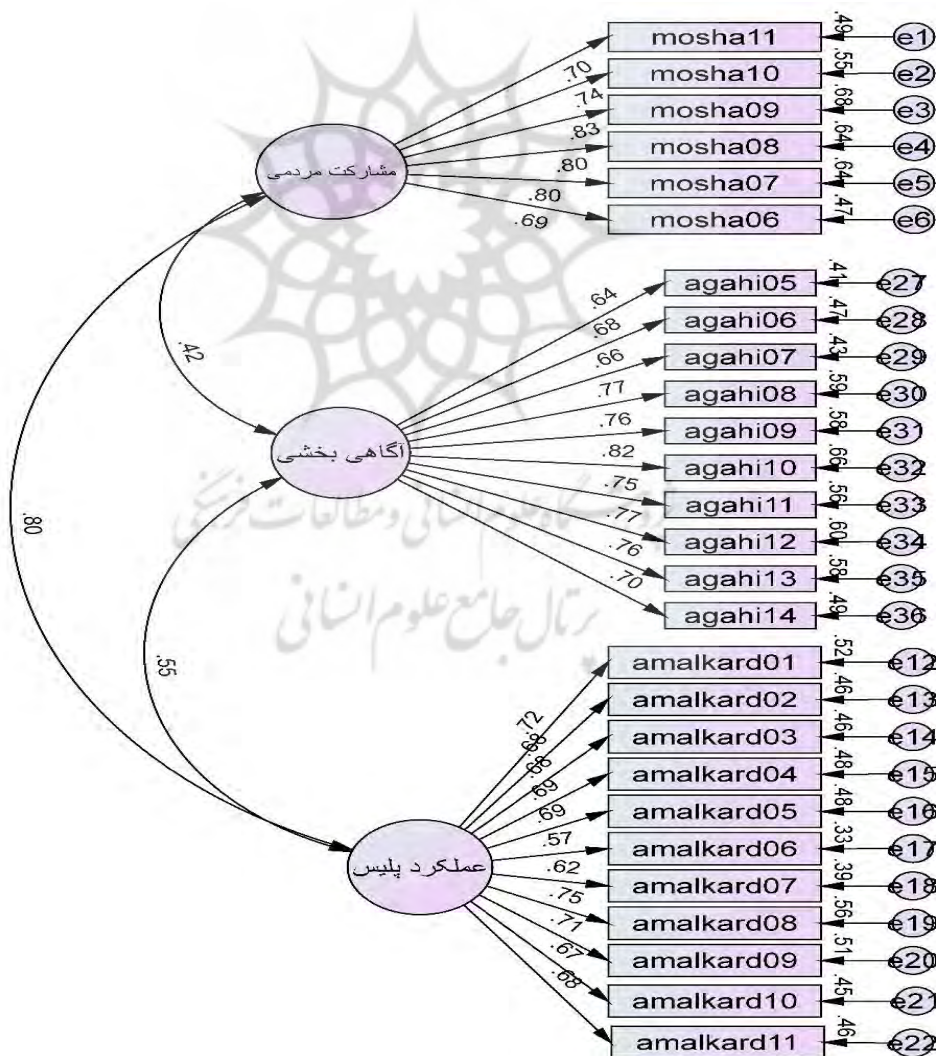
جدول ۱- آماره‌های توصیفی برای متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشیدگی	بیشترین	کم‌ترین
آگاهی‌بخشی شبکه‌های اجتماعی	۲/۹۹۸	۰/۵۷۰	۰/۰۵۹	-۰/۰۷۶	۴/۵۳	۱/۳۱
ارتقای سطح مشارکت مردمی	۲/۹۴۶	۰/۵۳۹	۰/۲۱۰	۰/۷۵۵	۵/۰۰	۱/۳۶
بهبود عمل‌کرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی	۳/۳۴۷	۰/۷۶۳	-۰/۰۵۸	۰/۴۶۰	۵/۰۰	۱/۰۰

چولگی داده‌ها برابر ۰/۰۵۸- و کشیدگی برابر ۰/۴۶۰ برآورد گردید. کم‌ترین نمره برابر ۱ و بیشترین نمره ۵ است. چولگی و کشیدگی برای تمامی متغیرها در بازه استاندارد و پذیرفته‌شده، ۱+ تا ۱- قرار دارد که نشان‌دهنده توزیع داده نرمال است.

پس از تأیید پرسشنامه‌ها، نوبت به آزمون الگوی پژوهش در قالب یک الگوی تحلیل عاملی تأییدی می‌رسد که باید مشخص شود، بار عاملی و همبستگی بین شاخص‌های آن در سطح قابل قبول است. به این منظور، ابتدا الگو از نظر شاخص‌های مورد نظر ارزیابی می‌شود.

میانگین نمرات کسب‌شده افراد برای پرسش‌های متغیر آگاهی‌بخشی شبکه‌های اجتماعی برابر ۲/۹۹۸ با انحراف معیار ۰/۵۷۰ بود. چولگی داده‌ها، ۰/۰۵۹ و کشیدگی، ۰/۰۷۶- برآورد گردید. کم‌ترین نمره برابر ۰/۳۱ و بیشترین نمره ۴/۵۳ است. میانگین نمرات کسب‌شده افراد برای پرسش‌های متغیر ارتقای سطح مشارکت مردمی برابر ۲/۹۴۶ با انحراف معیار ۰/۵۳۹ محاسبه گردید. چولگی داده‌ها برابر ۰/۲۱۰ و کشیدگی برابر ۰/۷۵۵ برآورد شد. کم‌ترین نمره برابر ۰/۳۶ و بیشترین نمره ۵ بود. میانگین نمرات کسب‌شده افراد برای پرسش‌های متغیر بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی، ۳/۳۴۷ با انحراف معیار ۰/۷۶۳ بود.

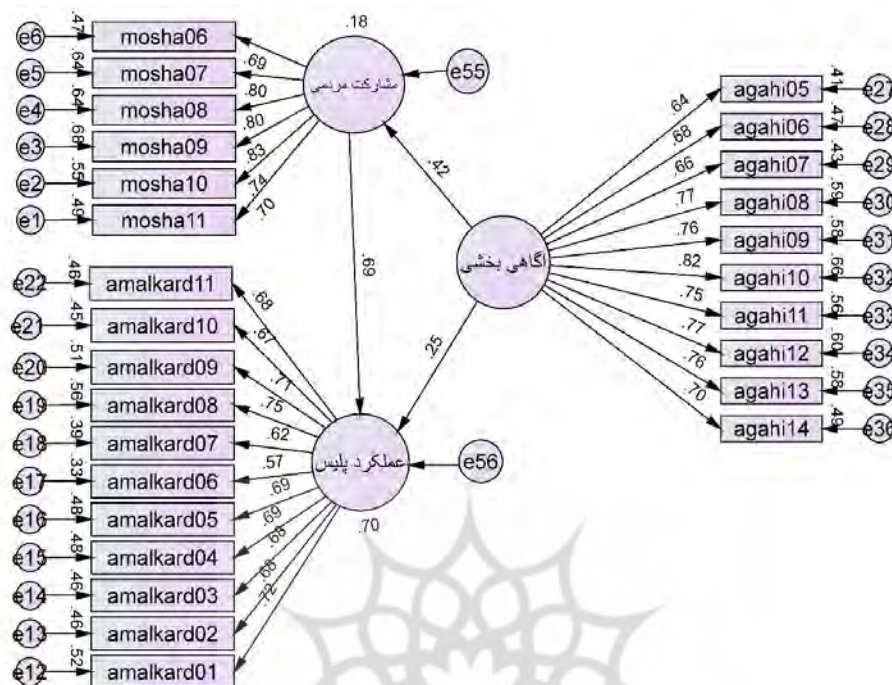

شکل ۱- ارزیابی ضرایب همبستگی بین متغیرهای مکتون الگوی ساختاری

تمامی بارهای عاملی بزرگتر از ۰/۵ هستند که نشان می‌دهد تمامی گویه‌ها از روایی عاملی مناسبی برخوردار هستند.

همان‌طوری که در شکل فوق مشاهده می‌کنیم، همبستگی بین متغیرها بیشتر از ۰/۹ نیست، بنابراین نیاز به ادغام یا حذف آن‌ها نیست. همچنین، براساس شکل بالا،

شکل ۲- ارزیابی بارهای عاملی الگوی ساختاری

جدول زیر، شاخص‌های برازش الگو بعد از اصلاح را به همراه مقادیر مطلوب نشان می‌دهد:

با توجه به این‌که بارهای عاملی پرسش‌ها از مقدار مورد قبول ۰/۵ بزرگتر هستند از الگو حذف نخواهند شد.

جدول ۲- شاخص‌های نیکویی برازش عمل‌کرد پلیس در امنیت اجتماعی

مقدار نمایش داده‌شده در الگو	مقدار مطلوب	نام شاخص
۳۲۰	-	درجه آزادی (df)
۹۶۹/۴	$2 df \leq \chi^2 \leq 3 df$	کای اسکوئر (χ^2)
۰/۸۳۱	۰/۸ به بالا	نیکویی برازش (GFI)
۰/۰۶۵	زیر ۰/۰۹	ریشه میانگین مربعات باقی‌مانده (RMR)
۰/۹۸۴	۰/۹ به بالا	شاخص برازش تطبیقی (CFI)
۰/۰۷۱	زیر ۰/۰۸	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA)
۰/۸۱۵	بین ۰/۶ تا ۱	شاخص نیکویی برازش ایجازی (PCFI)
۰/۷۷۶	بین ۰/۶ تا ۱	شاخص برازش ایجازی هنجار شده (PNFI)

پذیرش قرار دارند. بنابراین، پرسش‌های الگوی ساختاری از برازش مناسب برخوردار هستند.

با توجه به نتایج جدول فوق، همان‌طور که مشاهده می‌گردد، بیشتر شاخص‌های نیکویی برازش در ناحیه

منظور، از ضرایب مسیر استاندارد شده و استاندارد نشده همراه با مقدار خطا و آماره استفاده شد.

جدول زیر، اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کلی متغیرهای مکنون در الگوی مورد بررسی را نشان می‌دهد. به این

جدول ۳- ضرایب مسیر اثر مستقیم متغیرهای مکنون بر یکدیگر

مسیرها	ضرایب مسیر		
	پارامتر استاندارد شده	پارامتر استاندارد نشده	مقدار Z
آگاهی بخشی شبکه های اجتماعی -- < ارتقای سطح مشارکت مردمی	۰/۴۲	۰/۵۶	۶/۸۷۸
آگاهی بخشی شبکه های اجتماعی -- < بهبود عمل کرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی	۰/۲۵	۰/۳۶	۳/۹۱۳
ارتقای سطح مشارکت مردمی -- < بهبود عمل کرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی	۰/۶۹	۰/۷۴	۱۰/۸۴

($\beta = ۰/۷۴$ ، $Z = ۱۰/۸۴۲$ ، $P < ۰/۰۵$) مثبت و معنادار است.

همان‌طور که ذکر شد، اثرات مستقیم در بین متغیرها برقرار است. بنابراین، امکان بررسی روابط میانجی بین متغیرها وجود دارد. جدول (۴) اثر غیرمستقیم متغیرهای مکنون بر یکدیگر را نشان می‌دهد:

نتایج به دست آمده از آزمون الگوی بالا نشان می‌دهد که اثر مستقیم متغیر آگاهی بخشی شبکه‌های اجتماعی بر ارتقای سطح مشارکت مردمی ($\beta = ۰/۴۲$ ، $Z = ۶/۸۷۸$ ، $P < ۰/۰۵$) و بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی ($\beta = ۰/۲۵$ ، $Z = ۳/۹۱۳$ ، $P < ۰/۰۵$) مثبت و معنادار است. علاوه بر این، اثر مستقیم متغیر ارتقای سطح مشارکت مردمی بر بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی

جدول ۴- اثر غیرمستقیم متغیرهای مکنون بر یکدیگر

مسیر	ضرایب مسیر	
	پارامتر استاندارد شده	پارامتر استاندارد نشده
آگاهی بخشی شبکه‌های اجتماعی -- < ارتقای سطح مشارکت مردمی -- < بهبود عمل کرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی	۰/۶۸	۰/۵۷

(SPSS) و الگوی ساختاری (نرم افزار AMOS) استفاده شد. اثر غیر مستقیم متغیرهای مستقل و وابسته یک برآورد خاص نمونه از اثر غیر مستقیم در جامعه است که در معرض واریانس نمونه‌گیری قرار دارد. با داشتن برآوردی از خطای استاندارد متغیرهای مستقل و وابسته و توزیع نمونه‌گیری متغیرهای مستقل و وابسته می‌توان یک سطح معناداری برای رابطه غیر مستقیم متغیرهای مستقل و وابسته به دست آورد. به‌طور کلی، در آزمون سوبل می‌توان از تخمین نرمال برای بررسی معناداری رابطه استفاده کرد. با داشتن برآورد خطای استاندارد، پ اثر غیر مستقیم، می‌توان فرضیه صفر را

نتایج حاصل از آزمون الگوی ساختاری نشان داد که اثر متغیر آگاهی بخشی شبکه‌های اجتماعی بر بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی از طریق متغیر میانجی ارتقای سطح مشارکت مردمی ($\beta = ۰/۵۷$ ، $P < ۰/۰۵$) مثبت و معنادار است. همچنین، اثر متغیر آگاهی بخشی شبکه‌های اجتماعی بر بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی از طریق متغیر میانجی ارتقای سطح مشارکت مردمی ($\beta = ۰/۵۷$ ، $P < ۰/۰۵$) مثبت و معنادار است. آزمون سوبل جهت بررسی معناداری اثر متغیرهای میانجی در رابطه غیر مستقیم متغیرهای مستقل و وابسته در رگرسیون (نرم افزار

درمقابل فرض مخالف آزمون کرد. آماره Z برابر است با نسبت متغیرهای مستقل و وابسته به خطای استاندارد آن. در آزمون سوبل، یک سطح معناداری از طریق فرمول زیر به دست می آید که در صورت بیشتر شدن این مقدار از ۱/۹۶ می توان در سطح ۹۵ درصد معنادار بودن اثر متغیرهای میانجی در رابطه غیر مستقیم متغیرهای مستقل و وابسته را تأیید نمود.

$$Z - value = \frac{a * b}{\sqrt{(b^2 * S^2a) + (a^2 * S^2b)}} \\ Z = \frac{0.42 * 0.69}{\sqrt{(0.047 * 0.0067) + (0.176 * 0.0046)}} = 4/5724$$

با توجه به نتایج آزمون سوبل، نقش میانجی ارتقای سطح مشارکت مردمی در رابطه بین آگاهی بخشی شبکه های اجتماعی و بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی تأیید شد.

در پایان می توان اظهار داشت که آگاهی بخشی در شبکه های اجتماعی بر ارتقای سطح مشارکت مردمی و بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی شهروندان تبریز تأثیر دارند. زیرا، نتایج حاصل از آزمون الگوی فوق نشان می دهد که اثر متغیر آگاهی بخشی شبکه های اجتماعی بر بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی از طریق متغیر میانجی ارتقای سطح مشارکت مردمی ($P < 0/05$)، $\beta = 0/57$ مثبت و معنادار است. مقدار آماره سوبل برابر با $4/472$ برآورد گردید که از مقدار حد بحرانی ۱/۹۶ در سطح اطمینان ۹۵٪ بزرگ تر است، بنابراین اثر میانجی متغیر ارتقای سطح مشارکت مردمی نیز پذیرفته شد. علاوه بر این، تأثیر آگاهی بخشی در بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی شهروندان مستقیم و معنی دار است. زیرا، نتایج حاکی از آن است که اثر مستقیم متغیر آگاهی بخشی شبکه های اجتماعی بر بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی ($P < 0/05$)، $Z = 4/913$ ، $\beta = 0/25$ مثبت و معنادار است. مقدار آماره Z برابر ۴/۹۱۳ است و از مقدار حد بحرانی ۱/۹۶ در سطح اطمینان ۹۵٪ بزرگ تر است،

در نتیجه نتایج آماری ناشی از شانس یا تصادف نبوده است. بر این اساس، تأثیر آگاهی بخشی در بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی شهروندان مستقیم و معنی دار است.

تأثیر مشارکت مردمی در بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی شهروندان مستقیم و معنی دار است. نتایج نشان داد که اثر مستقیم متغیر ارتقای سطح مشارکت مردمی بر بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی ($P < 0/05$)، $Z = 10/842$ ، $\beta = 0/74$ مثبت و معنادار است. مقدار آماره Z برابر ۱۰/۸۴۲ است و از مقدار حد بحرانی ۱/۹۶ در سطح اطمینان ۹۵٪ بزرگ تر است، بنابراین نتایج آماری ناشی از شانس یا تصادف نبوده است.

تأثیر آگاهی بخشی در شبکه های اجتماعی بر ارتقای سطح مشارکت مردمی مستقیم و معنی دار است. به این صورت که اثر مستقیم متغیر آگاهی بخشی شبکه های اجتماعی بر ارتقای سطح مشارکت مردمی ($P < 0/05$)، $Z = 6/878$ ، $\beta = 0/42$ مثبت و معنادار است. مقدار آماره Z برابر ۶/۸۷۸ است و از مقدار حد بحرانی ۱/۹۶ در سطح اطمینان ۹۵٪ بزرگ تر است، بنابراین نتایج آماری ناشی از شانس یا تصادف نبوده است.

- بحث و نتیجه گیری

امروز، ادارات پلیس در تمام زمینه های اجتماعی دستخوش تغییرات شگرفی شده اند و یکی از کاتالیزورهای اصلی این تغییرات، ظهور رسانه های اجتماعی بوده است. این نوآوری فناورانه بستری را فراهم کرده است تا به طور مؤثر ارتباط برقرار کنند و اطلاعات را با مردم به اشتراک بگذارند. همچنین، رسانه های اجتماعی بر افزایش امنیت به وسیله پلیس تأثیر گذاشته و نحوه انجام وظیفه پلیس را متحول کرده است (دی باتینگ و چی نانه، ۲۰۲۰). امنیت، از مهم ترین مقولاتی است که از دیرباز جزو مسئولیت دولت ها و نیروهای امنیتی به ویژه پلیس بوده است. امنیت را می توان موقعیتی خواند که در آن یک رشته خطرهای

برای تکامل الگوهای سنتی زبان، فرهنگ، انجمن‌ها، مذهب، هویت ملی و رسوم. به این ترتیب، امنیت جوامع آشکارا با امنیت سیاسی پیوند دارد، اما مجزا از آن است. امنیت سیاسی به ثبات سازمانی کشورها، نظام‌های دولت و ایدئولوژی‌هایی که به دولت‌ها و حکومت‌ها مشروعیت می‌بخشد، مربوط می‌شود، اما امنیت اجتماعی به بقای گروه‌هایی توجه دارد که به-جهت اشتراک اعضای آن در اندیشه، احساس و اعمال، کلیت یک‌پارچه‌ای را تشکیل می‌دهند که از آن به‌عنوان هویت یاد می‌شود.

تأثیر آگاهی‌بخشی در بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی شهروندان مستقیم و معنی‌دار است. نظریه «اجتماع‌گرایی» یافته‌ها را تبیین می‌کند. این رویکرد در اواخر دههٔ قرن بیستم مطرح شد که در مواجهه با رویکرد لیبرالیستی به‌عنوان رویکرد غالب شناخته می‌شد. ادعای تازه‌ای در خصوص مفاهیم کلیدی علوم اجتماعی، همچون، جامعه، هویت، سنت، فردیت، خود، شهروندی، امنیت، توسعه و نظم مطرح می‌کند. اجتماع‌گرایان با پذیرش اصل تعدد و تکثر و دیگری، با هر نوع سنت‌ستیزی درمعنای شبیه‌سازی و یکسان‌سازی مخالفت می‌کنند. به‌نظر آن‌ها، نقش تعدد نه به‌عنوان معضل، بلکه به‌عنوان یک ارزش قابل احترام، مورد توجه است و بخشی از هویت فرد را تشکیل می‌دهد. از این منظر، یکسان‌سازی سنت‌ها، فرهنگ‌ها و تفاوت‌ها، نوعی تحمیل اکنون، آینده و گذشته است. البته، این به معنای محبوس‌شدن در گذشته غیر واقعی نسبت به کانون اصلی بحث مختاربودن خود در پذیرفتن تعددها بدون حذف دیگری است. رویکرد اجتماع‌گرایی به‌نوعی معنا، مرجع و سازوکارهای تحقق امنیت پایدار ملی را تغییر داده است. به‌گونه‌ای که در تعبیر جدید از امنیت، علاوه‌بر نقش دولت، بر نقش جامعه تأکید می‌شود. امنیت فقط دفع یا فقدان تهدید نیست، بلکه تعقیب مداوم و مرتب ایمنی،

خاص، به حداقل رسیده یا با آن‌ها مقابله می‌شود. در حال حاضر، با تحولاتی که تقریباً به‌صورت مشترک در تمامی جهان رخ داده است، مشارکت مردم در تمامی عرصه‌های حکومتی ضروری شده و در نتیجه مشارکت مردم در نظم و امنیت جایگاه والاتری یافته است. در این میان، در جهان رسانه‌ای شدهٔ امروز، نقش رسانه‌ها اساسی و قابل تأمل است. هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش شبکه‌های اجتماعی در آگاهی‌بخشی، ارتقای سطح مشارکت مردمی و بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی شهروندان تبریز بود. در زیر، یافته‌های پژوهش که قبلاً ارائه شد، به‌طور خلاصه آمده است:

- آگاهی‌بخشی در شبکه‌های اجتماعی بر ارتقای سطح مشارکت مردمی و بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی شهروندان تبریز تأثیر دارد. این نتیجه با یافته‌های پژوهش‌های پورمنافی و همکاران (۱۳۹۶)، هندیانی و وطن‌خواه (۱۳۹۹) هم‌خوانی دارد. همچنین، نظریه «امنیت اجتماعی مولار» یافته‌ها را تبیین می‌کند. به عقیدهٔ مولار، امنیت اجتماعی مقوله‌ای است که افراد و دولت به‌همراه یک‌دیگر در تأمین آن سهم و شریک هستند و از این رو، به‌تدریج و هم‌گام با غیر قابل تفکیک شدن دولت و جامعه از یک‌دیگر، همین حالت در خصوص ناامنی آن دو مصداق پیدا می‌کند. اکنون، با توجه به کاهش کنترل حکومت‌ها بر جوامع خود، ظهور جنبش‌های جدایی‌طلب، فراملی، افزایش روزافزون مهاجرت و جریان حرکت پناهندگان و چهارچوب‌های درحال تحول داخلی و خارجی بررسی روابط دولت و مردم امری اجتناب‌ناپذیر است و تعریف گفتمان جدید امنیتی برای تنظیم روابط میان مردم و دولت‌ها در قالب گروه‌های اجتماعی ضروری است. او در همین راستا مفهوم امنیت اجتماعی را بیان می‌کند. مولار تأکید دارد که امنیت اجتماعی را به‌عنوان یک مفهوم فرضی باید برای هر جمع انسانی به‌کار برد و آن را عبارت می‌داند از، قابلیت حفظ شرایط قابل پذیرش داخلی

- از طریق اقدام مثبت و پیشگیرانه است که امنیت را در پی می‌آورد.
- تأثیر مشارکت مردمی در بهبود عملکرد پلیس در تأمین امنیت اجتماعی شهروندان مستقیم و معنی‌دار است. این نتیجه با یافته‌های پژوهش هاشمیان‌فر و کشاورز (۱۳۹۱) تا حدودی هم‌خوانی دارد. همچنین، نظریه «روان‌شناسی فضای مجازی» یافته‌ها را تبیین می‌کند. در روان‌شناسی فضای مجازی نیز فضای مجازی سایر را دارای ویژگی‌های متمایزی می‌داند که اثراتی متفاوت بر ذهن و رفتار آدمی می‌گذارد.
- سولر با نگاه خاص به روابط مجازی نوشتاری اظهار می‌دارد که این نوع روابط از دید برخی از افراد نسبت به روابط چهره‌به‌چهره قابل پیش‌بینی‌تر و امن‌تر هستند و به دلیل فقدان نشانه‌های چهره‌ای که گاهی اضطراب‌آور یا ناخوشایند می‌شوند، افراد در روابط نوشتاری مجازی می‌توانند به شکل مستقیم‌تری با سایرین رابطه یابند. صمیمیت در این نوع از روابط سریع‌تر شکل می‌گیرد و روابط نزدیک طبیعتاً به ملاقات‌های چهره‌به‌چهره نیز کشانده می‌شوند. ضمن این که ممکن است به‌طور کلی روابط مجازی آسان از بین بروند. باین‌حال، ترکیب روابط حقیقی و مجازی فرصت‌های بیشتر و متنوع‌تری را برای ارتباط در اختیار افراد مختلف قرار می‌دهد.
- تأثیر آگاهی‌بخشی در شبکه‌های اجتماعی بر ارتقای سطح مشارکت مردمی مستقیم و معنی‌دار است. این نتیجه با یافته‌های پژوهش‌های والیش و اوکانیر^۱ (۲۰۱۸)، رالف^۲ (۲۰۲۰) و بی. ویلیامز و همکاران^۳ (۲۰۱۸) هم‌خوانی دارد. همچنین، نظریه «یادگیری اجتماعی» یافته‌ها را می‌تواند تبیین کند. از دیدگاه نظریه یادگیری اجتماعی، پدیده‌های اجتماعی به‌طور عمده ناشی از تجاربی هستند که بر پایه یادگیری نیابتی و

مشاهده رفتار دیگران و پیامدهای آن شکل می‌گیرد. در مرکز این نظریه، فرآیند الگوسازی قرار دارد که در آن شخص، رفتاری معرفتی و اجتماعی با دیگران را با مشاهده، چه به‌طور تصادفی و چه آگاهانه یاد می‌گیرد. براساس این نظریه، وسایل ارتباطی جدید، الگوهای ارتباطی جدیدی به کاربران معرفی می‌کنند و کاربران نیز با مشاهده، این الگوهای جدید رفتاری را یاد می‌گیرند.

پلیس، به‌عنوان متولی امنیت در جامعه جایگاهی ویژه در کنترل و پیشگیری از جرم دارد؛ چراکه، از یک سو، از نیروی اجبارکننده خود در جامعه استفاده می‌کند و از سوی دیگر، به‌عنوان سازمان مدنی است که حد فاصل دولت و شهروندان قرار می‌گیرد؛ بنابراین، سازمان پلیس برقرارکننده تعادل میان نظم و امنیت اجتماعی و مشارکت مدنی است. تأمین امنیت مردم بدون مشارکت آنان میسر نیست، در نتیجه تبیین میزان تأثیرگذاری کارکرد مشارکت‌های عمومی در اجرای مأموریت پلیس از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

تقدیر و تشکر

از اساتید محترم، جناب آقای دکتر فتحی و سرکار خانم عزیزخانی برای راهنمایی‌های مسئولانه و دل‌سوزانه‌شان سپاسگزارم. همچنین، از مسئولین محترم فصلنامه مطالعات فرهنگی پلیس، کمال تشکر را دارم.

منابع

۱. ترابی، محمدامین، مقدم، متینه، احمدی، حیدر، و نورفردی، نازیلا. (۱۴۰۱). نقش ارزش‌های فرهنگی «پلیس ۱۱۰» در احساس تعلق به پلیس و رفتار شهروندی. *مطالعات فرهنگی پلیس*، ۹(۱)، ۱-۱۰.

[10.22034/jpcs.2022.1267107.1074](https://doi.org/10.22034/jpcs.2022.1267107.1074)

¹ Walsh & O'Connor

² Ralph

8. B. Williams, C., Fedorowicz, J., Kavanaugh, A., Mentzer, K., Bennett Thatcher, J., & Xu, J. (2018). Leveraging social media to achieve a community policing agenda. *Government Information Quarterly*, Volume 35, Issue 2, April 2018, Pages 210-222.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0740624X16301897>
  9. Doreian, P., & Conti, N. (2017). creating the thin blue line: Social network evolution within a police academy. *Social Networks*, Volume 50, July 2017, Pages 83-97.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0378873316302817>
  10. Walsh, James P., & O' Connor, Christopher. (2018). Social media and policing: A review of recent research, First published: 08, Citations: 32, Volume 13, Issue 1.
<https://doi.org/10.1111/soc4.12648>.
  11. Ralph, L. (2020). The dynamic nature of police legitimacy on social media, *Policing and Society*, Published online: 08 Sep , Volume 32, 2022 - Issue 7.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10439463.2021.1956493>
  12. Boateng D, Francis., & Chenane, Joselyne. (2020). Policing and social media: A mixed-method investigation of social media use by a small-town police department, *International Journal of Police Science and Management*, First Published June 2, 2020 Research Article.
<https://journals.saadepub.com/doi/abs/10.1177/1461355720927429>
۲. زیاری، ک.، عیوضلو، د.، عیوضلو، م. و جهانبخش، ر. (۱۳۹۲). «تحلیل تطبیقی احساس امنیت در فضاهای شهری و روستایی؛ مطالعه موردی شهرستان کوهدشت. پژوهش‌های روستایی، ۴ (۱)، ۱۶۴-۱۳۷.
https://jrur.ut.ac.ir/article_31974.html
  ۳. عباسی اقدم، حسین، رضایی، افشین، و عطاری، حامد. (۱۴۰۰). تحلیل جامعه‌شناختی تأثیر امنیت اجتماعی بر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی. *مطالعات فرهنگی پلیس*، ۸ (۲)، ۳۷-۴۵.
[10.22034/hpsj.2021.209458.1053](https://www.hpsj.ir/article/10.22034/hpsj.2021.209458.1053)
  ۴. گلی، ع.، قاسم‌زاده، ب.، فتح‌بالی، ع.، و رمضان‌مقدم، ی. (۱۳۹۴). عوامل مؤثر در احساس امنیت اجتماعی زنان در فضاهای عمومی شهری؛ مطالعه موردی: پارک ائل‌گلی تبریز. *فصلنامه مطالعات راهبردی زنان*، ۶۹، ۱۳۶-۹۷.
<https://ecc.isc.ac/showJournal/767/77018/970946>
  ۵. هاشمیان‌فر، سیدعلی، و سادات کشاورز، زهرا. (۱۳۹۱). بررسی جامعه‌شناختی گستره احساس امنیت اجتماعی در شهر اصفهان. *پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی*، ۱ (۳)، ۶۹-۳۱.
https://jwsps.alzahra.ac.ir/article_3453.html
  ۶. پورمنافی، ابوالفضل، لطفی، علیرضا، گودرزی، یوسف. (۱۳۹۶). کارکرد مشارکت‌های عمومی در اجرای مأموریت پلیس امنیت اخلاقی (مورد مطالعه: پلیس امنیت اخلاقی فاتب). *فصلنامه مطالعات اطلاعات و امنیت انتظامی*. ۷ (۲۲)، ۱۰۱-۱۳۲.
http://pava.jrl.police.ir/article_93337.html
  ۷. هندیانی عبدالله، و وطن خواه، حمید. (۱۳۹۹). واکاوی چالش‌های نیروی انتظامی برای جلب مشارکت اطلاعاتی مردم در راستای افزایش امنیت اجتماعی. *پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی*، ۱۳ (۱)، ۹۱-۱۱۴.
http://osra.jrl.police.ir/article_93654.html